

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ผลของโปรแกรมการจัดการความเครียดต่ออาการทางจิตของผู้ป่วยจิตเภท โดยเปรียบเทียบอาการทางจิตของผู้ป่วยจิตเภทในกลุ่มผู้ป่วยจิตเภทที่ได้รับโปรแกรมการจัดการความเครียดกับกลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคจิตเภท ตามเกณฑ์การวินิจฉัยของระบบการจำแนกโรคขององค์การอนามัยโลก (ICD-10) ซึ่งเข้ารับการรักษานที่หน่วยตรวจผู้ป่วยนอกจิตเวช โรงพยาบาลรามารับดี จำนวน 40 คน ซึ่งถูกจับคู่ (Matched-pair) ให้มีคุณสมบัติใกล้เคียงกันในเรื่องเพศ และจำนวนครั้งของการเข้ารับรักษาในโรงพยาบาลแบบผู้ป่วยใน และถูกสุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน และกลุ่มควบคุม 20 คน โดยมีการวัดอาการทางจิตของผู้ป่วยจิตเภทก่อนและหลังการทดลอง (The pretest-posttest control group design)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยนำเสนอรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบอาการทางจิตของผู้ป่วยจิตเภทก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบอาการทางจิตของผู้ป่วยจิตเภท ก่อนและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 5 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ และระดับการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล	กลุ่มทดลอง (n=20)		กลุ่มควบคุม (n=20)		รวม (n=40)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	12	60.0	12	60.0	24	60.0
หญิง	8	40.0	8	40.0	16	40.0
อายุ						
20 - 29 ปี	3	15.0	2	10.0	5	12.5
30 - 39 ปี	9	45.0	6	30.0	15	37.5
40 - 49 ปี	5	25.0	10	50.0	15	37.5
50 - 59 ปี	3	15.0	2	10.0	5	12.5
สถานภาพ						
โสด	15	75.0	13	65.0	28	70.0
คู่	4	20.0	4	20.0	8	20.0
หม้าย	0	0.0	2	10.0	2	5.0
หย่า/ร้าง/แยก	1	5.0	1	5.0	2	5.0
ระดับการศึกษา						
ประถมศึกษา	2	10.0	2	10.0	4	10.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	6	30.0	7	35.0	13	32.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย	10	50.0	8	40.0	18	45.0
ปริญญาตรี	2	10.0	3	15.0	5	12.5

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้ป่วยจิตเภทส่วนใหญ่ทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 60 กลุ่มทดลองส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 45 กลุ่มควบคุมส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40-49 ปี คิดเป็นร้อยละ 50 ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็น ร้อยละ 75 และ 65 ตามลำดับ และส่วนใหญ่การศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 50 และ 40 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ รายได้ ระยะเวลาการเจ็บป่วย และจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล

ข้อมูลส่วนบุคคล	กลุ่มทดลอง(n=20)		กลุ่มควบคุม (n=20)		รวม (n=40)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ						
ไม่มี	6	30.0	5	25.0	11	27.5
รับจ้าง	6	30.0	6	30.0	12	30.0
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	5	25.0	5	25.0	10	25.0
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	1	5.0	3	15.0	4	10.0
อื่นๆ	2	10.0	1	5.0	3	7.5
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน						
ไม่มีรายได้	6	30.0	6	30.0	12	30.0
ไม่เกิน 2,000 บาท	5	25.0	5	25.0	10	25.0
2,001-4,000 บาท	5	25.0	3	15.0	8	20.0
4,001-6,000 บาท	3	15.0	3	15.0	6	15.0
มากกว่า 6,000 บาท	1	5.0	3	15.0	4	10.0
ระยะเวลาการเจ็บป่วย						
1 - 2 ปี	2	10.0	0	0.0	2	5.0
มากกว่า 2 ปี	18	90.0	20	100	38	95.0
จำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล						
ไม่เคย	7	35.0	7	35.0	14	35.0
1-2 ครั้ง	8	40.0	8	40.0	16	40.0
3-4 ครั้ง	3	15.0	3	15.0	6	15.0
5 ครั้ง ขึ้นไป	2	10.0	2	10.0	4	10.0

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลองส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพ และอาชีพรับจ้างจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 30 กลุ่มควบคุมส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 30 ผู้ป่วยทั้งในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมส่วนใหญ่ไม่มีรายได้ คิดเป็นร้อยละ 30 เท่ากัน ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการเจ็บป่วยมากกว่า 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 90 และ 100 ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษาด่วนในโรงพยาบาล 1-2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40 เท่ากัน

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนอาการทางจิตของผู้ป่วยจิตเภท ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม (Paired t - test)

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตโดยรวมของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง (n=20)

เปรียบเทียบคะแนน	Mean	S.D.	ระดับ	df	t	p-value
อาการทางจิตโดยรวม						
ก่อนการทดลอง	2.27	0.58	เล็กน้อย	19	9.86	0.00
หลังการทดลอง	1.63	0.32	ต่ำสุด			

จากตารางที่ 7 พบว่าคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตโดยรวมของผู้ป่วยจิตเภท ในกลุ่มทดลอง ก่อนได้รับโปรแกรมการจัดการความเครียดเท่ากับ 2.27 และหลังจากได้รับโปรแกรมการจัดการความเครียดเท่ากับ 1.63 ผลการเปรียบเทียบทางสถิติ พบว่าหลังการทดลองคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตโดยรวมของผู้ป่วยจิตเภทต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ของการวิจัย คือ อาการทางจิตของผู้ป่วยจิตเภทหลังได้รับโปรแกรมการจัดการความเครียด ต่ำกว่าก่อนได้รับโปรแกรมการจัดการความเครียด

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตรายด้านของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการทดลอง (n=20)

เปรียบเทียบคะแนน อาการทางจิตรายด้าน	Mean	S.D.	ระดับ	df	t	p-value
อาการด้านบวก						
ก่อนการทดลอง	2.44	0.80	เล็กน้อย	19	8.36	0.00
หลังการทดลอง	1.77	0.53	ต่ำสุด			
อาการด้านลบ						
ก่อนการทดลอง	2.10	0.77	เล็กน้อย	19	5.86	0.00
หลังการทดลอง	1.56	0.41	ต่ำสุด			
อาการทางจิตทั่วไป						
ก่อนการทดลอง	2.26	0.48	เล็กน้อย	19	9.57	0.00
หลังการทดลอง	1.54	0.19	ต่ำสุด			

จากตารางที่ 8 พบว่าคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตรายด้าน ได้แก่ อาการด้านบวก อาการด้านลบ และอาการทางจิตทั่วไป ของผู้ป่วยจิตเภทในกลุ่มทดลอง หลังจากได้รับโปรแกรมการจัดการความเครียดต่ำกว่าก่อนได้รับโปรแกรมการจัดการความเครียดทุกด้าน และผลการเปรียบเทียบทางสถิติพบว่า หลังการทดลองคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตรายด้าน ทุกด้านของผู้ป่วยจิตเภทลดลงจากคะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของอาการทางจิตโดยรวมของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง (n=20)

เปรียบเทียบคะแนน อาการทางจิตโดยรวม	Mean	S.D.	ระดับ	df	t	p-value
ก่อนการทดลอง	2.19	0.46	เล็กน้อย	19	- 0.40	0.70
หลังการทดลอง	2.21	0.41	เล็กน้อย			

จากตารางที่ 9 พบว่าคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตโดยรวมของผู้ป่วยจิตเภท ในกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองเท่ากับ 2.19 และหลังการทดลองเท่ากับ 2.21 ผลการเปรียบเทียบทางสถิติ พบว่า หลังการทดลองคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตโดยรวมของผู้ป่วยจิตเภท ในกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างจาก ก่อนการทดลอง

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของอาการทางจิตรายด้านของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง (n=20)

เปรียบเทียบคะแนน อาการทางจิตรายด้าน	Mean	S.D.	ระดับ	df	t	p-value
อาการด้านบวก						
ก่อนการทดลอง	2.59	0.82	เล็กน้อย	19	0.52	0.61
หลังการทดลอง	2.54	0.68	เล็กน้อย			
อาการด้านลบ						
ก่อนการทดลอง	1.74	0.66	ต่ำสุด	19	-1.50	0.15
หลังการทดลอง	1.82	0.58	ต่ำสุด			
อาการทางจิตทั่วไป						
ก่อนการทดลอง	2.24	0.43	เล็กน้อย	19	-0.58	0.57
หลังการทดลอง	2.26	0.41	เล็กน้อย			

จากตารางที่ 10 พบว่าคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตรายด้านของผู้ป่วยจิตเภทในกลุ่มควบคุม อาการด้านบวกหลังการทดลองต่ำกว่าก่อนการทดลอง ส่วนอาการด้านลบ และอาการทางจิตทั่วไป หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง ผลการเปรียบเทียบทางสถิติ พบว่าหลังการทดลองคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตรายด้านของผู้ป่วยจิตเภท ในกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างจากก่อนการทดลอง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนอาการทางจิตโดยรวมของผู้ป่วยจิตเภท ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง (Independent t - test)

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตโดยรวมของผู้ป่วยจิตเภท ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง (n=40)

เปรียบเทียบคะแนน อาการทางจิตโดยรวม	Mean	S.D.	ระดับ	df	t	p-value
ก่อนการทดลอง						
กลุ่มทดลอง	2.27	0.58	เล็กน้อย	38	0.47	0.64
กลุ่มควบคุม	2.19	0.46	เล็กน้อย			
หลังการทดลอง						
กลุ่มทดลอง	1.63	0.32	ต่ำสุด	38	-5.01	0.00
กลุ่มควบคุม	2.21	0.41	เล็กน้อย			

จากตารางที่ 11 พบว่าคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตโดยรวมของผู้ป่วยจิตเภทก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน แต่ภายหลังการทดลอง พบว่าคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตของผู้ป่วยจิตเภท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลองต่ำกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ของการวิจัย คือ อาการทางจิตของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มที่ได้รับการโปรแกรมการจัดการความเครียด ต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตรายด้านของผู้ป่วยจิตเภท ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง (n=40)

เปรียบเทียบคะแนน อาการทางจิตรายด้าน	กลุ่มทดลอง			กลุ่มควบคุม			t	p-value
	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ		
ก่อนการทดลอง								
อาการด้านบวก	2.44	0.80	เล็กน้อย	2.59	0.82	เล็กน้อย	-0.56	0.58
อาการด้านลบ	2.10	0.77	เล็กน้อย	1.74	0.66	ต่ำสุด	1.58	0.12
อาการทางจิตทั่วไป	2.26	0.48	เล็กน้อย	2.23	0.43	เล็กน้อย	0.13	0.90
หลังการทดลอง								
อาการด้านบวก	1.77	0.53	ต่ำสุด	2.54	0.68	เล็กน้อย	-4.01	0.00
อาการด้านลบ	1.56	0.41	ต่ำสุด	1.82	0.58	ต่ำสุด	-1.61	0.12
อาการทางจิตทั่วไป	1.54	0.19	ต่ำสุด	2.26	0.41	เล็กน้อย	-7.07	0.00

จากตารางที่ 12 พบว่าคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตรายด้านของผู้ป่วยจิตเภทก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน แต่ภายหลังการทดลอง พบว่าคะแนนเฉลี่ยอาการทางจิตรายด้านของผู้ป่วยจิตเภทกลุ่มทดลองต่ำกว่ากลุ่มควบคุม โดยคะแนนเฉลี่ยอาการด้านบวก และอาการทางจิตทั่วไประหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนนเฉลี่ยอาการด้านลบไม่แตกต่างกัน